

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/45/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514201100
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8514201100.6

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v právnej veci starostlivosti súdu o mal. B. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX, prechodne bytom W. č. XX, t. č. bytom Detský domov sv. Klementa Hofbauera, Kláštorňá 2, Podolíneec, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni, dieťa rodičov G. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W. č. XX a J. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č. XX, t. č. bytom W. č. XX, na podnet Krajského súdu Prešov, v konaní o zrušenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd konanie zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Uznesením tunajšieho súdu č. k. 4P/45/2014-6 zo dňa 10.03.2014 na základe podnetu Krajského súdu v Prešove tunajší súd začal z úradnej povinnosti konanie o zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. B. R., nar. XX.XX.XXXX. Z konania vedeného na Krajskom súde v Prešove totiž bolo výsluchom L.. L. W. zistené, že nastala čiastočná zmena pomerov v rodine mal. B. tým, že sa tieto pomery zlepšili.

Uznesením č. k. 4P/45/2014-6 zo dňa 10.03.2014 tunajší súd ustanovil mal. B. kolízneho opatrovníka, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a vo veci nariadil pojednávanie.

Na pojednávaní konanom dňa 24.6.2014 otec maloletej B. uviedol, že trvá na jej vrátení do domáceho prostredia, pretože ju má rád, pravidelne ju v Detskom domove v Podolínci navštevuje, sporadicky si ju berie na víkendy domov.

Matka maloletej na pojednávaní taktiež žiadala o vrátenie mal. B. do domáceho prostredia, pričom zároveň uviedla, že alkohol už nepožíva, doktorom predpísané tabletky berie.

Kolíznym opatrovníkom sa k návrhu na zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. B. vyjadril vo svojej správe doručenej súdu dňa 08.08.2014, v ktorej závere uviedol, že vzhľadom na zistené skutočnosti nie je toho času možný návrat mal. B. do prirodzeného prostredia, vzhľadom na zlú situáciu v rodine, predovšetkým na užívanie alkoholu a s tým súvisiace zdravotné problémy matky mal. B..

Súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov mal. B., výsluchom kolízneho opatrovníka, ako aj oboznámením sa s obsahom spisového materiálu a pripojených spisov, pričom na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Mal. B. je dieťaťom G. R. a J. S.. Rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 4P/282/2012-74 zo dňa 17.09.2013 súd nariadil ústavnú starostlivosť u mal. B. a umiestnil ju do Detského domova sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, rodičov mal. B. zároveň zaviazal povinnosťou platiť výživné a uložil lehotu 6 mesiacov na úpravu rodinných a sociálnych pomerov. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Prešove č. k. 20Co/29/2013 zo dňa 13.01.2014.

Na základe vykonaného dokazovania, predovšetkým na základe správ a zistení kolízneho opatrovníka, ako aj zo správ Detského domova, ktoré nepotvrdili zlepšenie rodinných pomerov u rodičov mal. B., tunajší súd uznesením č. k. 4P/45/2014-69 zo dňa 28.04.2014 konanie zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil tunajší súd okrem iného tým, že z predložených správ kolízneho opatrovníka, zo záverečnej správy akreditovaného subjektu, ako aj z výpovedí účastníkov konania mal preukázané, že rodičia nemôžu zabezpečiť každodennú osobnú starostlivosť o mal. B. potrebnú pre uspokojovanie jej potrieb. U rodičov naďalej pretrvával stav, keď ich správanie, teda rodinné prostredie, v ktorom by bola mal. B. vychovávaná, by mohlo vážne narušiť jej psychický, ako aj fyzický vývin.

Proti tomuto uzneseniu podali obaja rodičia odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Prešove svojím uznesením č. k. 2CoP/1/2015-111 zo dňa 27.04.2016 tak, že zrušil uznesenie prvostupňového súdu a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Krajský súd sa stotožnil so závermi tunajšieho súdu ohľadom osoby matky mal. B., u ktorej naďalej pretrváva stav, ktorý nie je zárukou zabezpečenia riadnej starostlivosti o mal. B.. Čo sa týka spôsobilosti otca o výchovu mal. B., tú uložil Krajský súd tunajšiemu súdu vyhodnotiť jeho osobnostné predpoklady so zameraním na jeho spôsobilosť zabezpečovať starostlivosť a výchovu mal. B..

Na Okresnom súde Kežmarok bolo pod sp. zn. 6P/106/2013 vedené konanie o návrhu otca vo veci úpravy jeho styku s maloletými deťmi pochádzajúcimi z jeho prvého manželstva. V tomto konaní bol PhDr. Karin Štiffelovou vypracovaný znalecký posudok č. 18/2015, ktorého účelom bolo psychologické vyšetrenie osobností rodičov a mal. detí. Súdna znalkyňa na otázku súdu, či je záujem otca o mal. deti skutočný alebo len predstieraný, k tejto otázke uviedla: „Záujem otca o mal. deti je výsostne vecný a pragmatický, nie emocionálny. Otec sa o svojom vzťahu ku deťom vyjadril, že ich má rád, avšak z jeho strany ide skôr o sociálne žiaduce správanie, ako identické a prirodzené vyjadrenie postoja otca ku deťom. Ako vyplýva z jeho slov, pravdepodobnou motiváciou jeho záujmu o deti je teda zrejmé splnenie si akejsi povinnosti prejavenia záujmu rodiča - otca o deti, ako úprimný a skutočný záujem podieľať sa na ich výchove.“

Podľa správy kolízneho opatrovníka o prešetrovaní pomerov u mal. B., doručenej súdu dňa 4.8.2015, rodičia sa zaujímajú o dieťa, plnia si výživovaciu povinnosť. Rodinné, bytové a sociálne podmienky sa však u rodičov nezmenili. Otec vedie nezmenený spôsob obživy - naďalej bačuje na salaši, kde trávi väčšinu svojho času. Matka dieťaťa je už

.tretí rok dobrovoľne nezamestnaná. Veľmi často je hospitalizovaná v nemocnici, kvôli krvácaniu, má výrazné zdravotné problémy. V hltane má vredy a kŕčové žilky, ktoré jej často praskajú, zároveň si lieči ochorenie krvi. Má poškodenú slezinu, pečeň, žalúdok a má diagnostikovanú alkoholovú cirhózu pečene. Obaja rodičia nespolupracujú s ÚPSVaR Stará Ľubovňa. Vzhľadom na tieto skutočnosti kolízny opatrovník uviedol, že toho času nie je možný návrat mal. B. do prirodzeného prostredia.

Podľa správy kolízneho opatrovníka o rodinných, sociálnych a bytových pomeroch účastníkov doručenej súdu dňa 19.10.2015, dňa 02.10.2015 vykonal kolízny opatrovník sociálne šetrenie v domácnosti rodičov mal. B.. V tento deň bola v dome zastihnutá matka, ktorá uvádzala, že je doma sama, lebo otec je neustále na salaši. Ďalej uviedla, že je už dva týždne chorá a nemá s ňou kto ísť k lekárovi, pretože obvodný lekár vo F. C. má týždeň dovolenku. Cítila sa zle, mala teplotu 39, nevládala ani chodiť. V dome bolo výrazne chladno, dohorievalo iba v krbe v izbe, kde ležala p. S.. V izbe nemala nachystané žiadne drevo, musela ísť po neho vonku, na podlahách v izbe bol výrazný neporiadok. V bývalej spálni sa nachádzali skrine ešte zo spálňovej zostavy z čias prvého manželstva, klavír, staré posteľe boli vymenené za dve nové váleudy, pri dverách bol malý štvorcový stolík a malý stolík s dvoma čalúnenými stoličkami. Ďalej bolo v správe uvedené, že v kuchyni v linke boli uložené 3 a pol litrové fľaše s mliekom, ktoré boli zelené na povrchu, pričom šlo asi o 8 fliaš, z ktorých sa po dome šíril značný zápach. V koši boli plechovky od piva, kuchynský sporák bol špinavý, na sporáku hrniec so zaplesnutými zvyškami jedla, v rúre smrdela panvica so starými výpekmi. V špajze na zemi a v mrazničke bola roztečená krv z uskladneného mäsa, z mrazničky sa mäso nedalo vybrať kvôli veľkej námraze. Na otázku zamestnancov ÚPSVaR v Starej Ľubovni, prečo nie je domácnosť udržiavaná, matka uviedla, že nevládze, je slabá a to aj kvôli ochoreniu, ktoré má. Podľa jej slov otec všetky ženské práce necháva len na ňu. Taktiež matka

uviedla, že sa cíti zle odkedy odpadla, stratila pamäť a potratila, pretože bola opäť tehotná. Nepamätala si obdobie, kedy to bolo, vie iba, že sa jej zamotalo v hlave a spadla v kúpeľni na dlažbu, nevie, ako dlho tam ležala, pretože bola doma sama. Keď sa prebrala, zistila že krváca, preto si zavolała RZP. Hospitalizácia bola koncom mesiaca jún 2015, v tejto správe sa uvádza, že u matky bol pozitívny tehotenský test, pričom jednou z diagnóz bola porucha psychiky a správania následkom užitia alkoholu. Zároveň bolo v tejto správe uvedené, že mal. B. bola spolu so svojím bratom L. na krátkodobom pobyte v domácnosti rodičov a to v čase od 10.7 do 16.7.2015 a od 8.9.2015 do 13.9.2015. Počas ich pobytu domácnosť navštívili zamestnanci detského domova, ktorí v čase návštevy zastihli deti upravené, oblečené, deti prejavovali spokojnosť. Od 14.9.2015 prebiehala u mal. detí diagnostika psychológom detského domova, ktorý zistil, že matka počas ich pobytu doma požívala alkohol, deti postavy otca a matky vyobrazili disharmonicky, čiže psychológ odhalil v rodine problémy v komunikácii.

Na súdnom pojednávaní konanom dňa 20.10.2015 otec mal. B. uviedol, že nie je pravdou, že matka požíva alkohol, pretože ho nepožíva. Lieky berie od MUDr. U. riadne, taktiež nie je pravda, že by ju bil, tiež nie je pravdou, že je agresívny tak, ako to vyplýva zo znaleckého posudku PhDr. Štiffelovej. Zároveň poukázal na to, že deti k nim chodia z domova, cítia sa u nich dobre a nechcú sa vracat' naspäť. Taktiež na pojednávaní poprel aj iné skutočnosti, uvedené v správe ÚPSVaR a označil ich za nepravdivé. Čo sa týka vzdialenosti salaša od jeho obydľia, otec uviedol, že vzdialenosť salaša od domu je 300 až 500 metrov a on túto vzdialenosť prekoná za 10 minút.

Matka mal. B. na pojednávaní taktiež poprela skutočnosti uvedené v správe kolízneho opatrovníka, pričom uviedla, že sa cíti dobre.

Otec na pojednávaní predložil znalecký posudok MUDr. Ladislava Lauka, ktorý si sám dal vypracovať. V tomto posudku znalec ohľadom matky mal. B. uviedol, že tá udáva abstinenciu od alkoholu, odkedy jej bolo diagnostikované ochorenie pečene (cirhóza). Na základe údajov v zdravotnej dokumentácii, najmenej od júla 2014, nie je možné usudzovať na pitie alkoholu. Pri vyšetrení dňa 19.06.2015 znalec nezistil objektívne telesné, ani psychické prejavy alkoholologickej intoxikácie, ani abstinénčného syndrómu. Laboratórne hodnoty z obdobia posledného roku nie sú použiteľné ako markery pitia, resp. abstinencie, pretože sú vždy patologické pri cirhóze pečene. U matky je predpoklad trvalej abstinencie, ktorý je založený na tom, že je pravidelne kontrolovaná a tiež na tom, že pre vážne ochorenie pečene alkohol netoleruje a pitie alkoholu by u nej zakrátko viedlo k fatálnym zdravotným komplikáciám. Ohľadom toho, či by matka mohla akokoľvek ohroziť mal. deti, znalec uviedol, že porucha u matky by mohla byť prekážkou, ak by mala ona sama zabezpečovať komplexnú starostlivosť o maloleté deti. Z diagnózy však nevyplýva, že by mohla cielene akýmkoľvek spôsobom ohroziť maloleté deti, ak budú zverené otcovi a ten bude zodpovedne na nich dohliadať a starať sa o ich potreby.

Z predloženej správy MUDr. U. vyplýva, že matka mal. B. chodí na kontroly na ambulanciu v mesačných intervaloch (okrem toho, keď bola pre chorobu hospitalizovaná na internom/ gynekológii pre krvácanie, opakované infekty pri zníženej odolnosti pri základnom ochorení). Matka dodržiavala liečbu, ktorá jej bola naordinovaná, preto MUDr. U. doporučil zrušenie ústavnej starostlivosti u detí.

Podľa správy kolízneho opatrovníka o aktuálnych rodinných, sociálnych a bytových pomeroch účastníkov, doručenej súdu dňa 22.01.2016, pracovníci ÚPSVaR v Starej Ľubovni pri návšteve domácnosti dňa 09.12.2015 zistili, že bytové pomery sa na strane rodičov absolútne nezmenili. Pri vstupe do domácnosti bol zastihnutý len otec mal. B., ktorý uviedol, že matku toho dňa prepustia z nemocnice, kde bola skoro mesiac. V nemocnici bola z dôvodu, že prechladla, keď rezali drevo, dostala vysoké horúčky, ktoré jej vystúpili veľmi rýchlo na 40 stupňov. Keď teploty neklesali, zavolali RZP, pri prevezení do nemocnice skolabovala, museli ju oživovať. Na Are bola dva týždne, potom ju preložili na JIS. Následne otec ukázal pracovníkom ÚPSVaR prepúšťacie správy, kde sa konštatuje, že matka má okrem doterajších diagnóz aj dialyzované obličky, akútne zlyhanie pečene, sepsu dutiny brušnej, úplný rozvrat vnútorného prostredia s odporúčaním lekárov kontaktovať ADOS za účelom starostlivosti a rehabilitácie matky. Vzápätí sanitné vozidlo priviezlo matku, pričom tá len ležala, nedokázala sa posadiť, bola výrazne chudá, brucho naliate, vystúpené líčne kosti a nos, vlasy povypadávané. Nerozprávala po intubáciach hadičkami, iba ukazovala rukami.

Ďalšie šetrenie zamestnancami ÚPSVaR bolo vykonané v domácnosti rodičov dňa 05.01.2016 za účelom zistenia zvládnutia pobytu detí u rodičov. Pri vstupe do domu boli dvere uzamknuté zvonka, kľúčik bol zvonka vo dverách. Po zazvonení sa za dvermi ozvala matka mal. B., ktorá plakala a začala búchať po dverách, žiadala o pomoc a o odomknutie dverí. Po otvorení čakala za dverami, triasli sa

jej ruky a nohy. Matka neustále opakovala, že potrebuje pomoc, bojí sa o svoj život, že ju otec mal. B. zabije. Uviedla, že nemá telefón, pretože jej ho zobral, nemá ako zavolať, keď jej príde zle. Taktiež uviedla, že ju neustále zamyká v dome, nerozpráva sa s ňou. Bije ju, naposledy ju zbil asi pred tromi dňami a to tak, že ju chytil za vlasy a búchal jej hlavou o posteľ. Na dôkaz svojich tvrdení ukázala dve modriny pod okom a na líci. Zároveň uviedla, že jej otec mal. B. nedovolí chodiť ku MUDr. U., kde mala ísť 04.01.2016, avšak jej partner R. mu zavolať s tým, že nemôže chodiť, čo však nebola pravda. Taktiež poukázala na nedostatky starostlivosti druhu o deti počas ich vianočného a silvestrovského pobytu, kedy deťom uvaril sáčkovú polievku a až na Silvestra im urobil rezne a zemiaky. Žiadala, aby mu deti neboli zverené, pretože sa o nich otec nevie postarať, nemá k nim a ani deti k nemu žiaden vzťah, on to len robí, aby to ľudia videli. Ona ako matka nevládze, lebo je chorá a preto bude najlepšie, aby deti ostali v detskom domove.

Vzhľadom na protichodné tvrdenia účastníkov konania, súd v konaní ustanovil znalca PhDr. Karin Štiffelovú za účelom posúdenia osobnostných predpokladov oboch rodičov k prípadnej starostlivosti o mal. B. a ich vzájomných vzťahov.

Dňa 04.04.2016 znalkyňa predložila súdu vypracovaný znalecký posudok č. 24/2016. V tomto posudku na otázku súdu, aké sú osobnostné predpoklady rodičov vo vzťahu k ich spôsobilosti vychovávať mal. dieťa a zabezpečiť mu adekvátnu starostlivosť znalkyňa uviedla: „Matka aktuálne nie je spôsobilá na výchovu svojho mal. dieťaťa, a to po fyzickej i po psychickej stránke. V prvom rade ide u nej o závažné somatické, resp. zdravotné diagnózy. Tie jej bránia i v snahe postarať sa sama o seba, nakoľko t. č. nevie dostatočne upokojiť ani svoje bazálne potreby, je nesamostatná a plne odkázaná na pomoc blízkeho okolia. Preto by sa v súčasnej dobe nedokázala postarať o svoje deti, ani po stránke fyzickej. Prognóza jej ochorenia je neistá. Otec aktuálne je spôsobilý postarať sa o svoje mal. dieťa po stránke vecnej, materiálnej, resp. finančnej. Avšak nie je schopný emočne zasýtiť svoje mal. dieťa, nakoľko je výrazne citovo plochý. Zároveň jeho enormné egoistické postoje vedú k uspokojovaniu len svojich individuálnych potrieb, nie potrieb svojich mal. detí. Vzhľadom k jeho osobnosti nie je možné s deťmi, ako takými, nadviazať a udržiavať citovo vrelé, hlboké a intenzívne vzťahy. Zo zistených znakov citovej deprívácie mal. B. je zrejme, že ani jeden z rodičov nedokáže ani v základe uspokojiť vyššie, ale čiastočne ani základné potreby mal. dieťaťa.“

Na otázku súdu, aké sú schopnosti oboch rodičov prispôsobiť sa potrebám a záujmom maloletého dieťaťa a aká je stabilita ich výchovného prostredia znalkyňa uviedla: „Matka nie je schopná už ani po fyzickej, ale čiastočne ani po osobnostnej stránke preferovať potreby a záujmy svojho mal. dieťaťa. Otec zase je schopný po fyzickej, ale nie je ochotný a ani schopný po osobnostnej stránke, uprednostniť potreby a záujmy svojich detí pred svojimi, čo vyplýva z jeho osobnostnej štruktúry. Vzhľadom k údajom zo spisu, rozhovoru s oboma rodičmi a poskytnutým anamnestickým údajom stabilita výchovného prostredia rodičov je t. č. pochybná. Vzhľadom ku vážne narušenému zdravotnému stavu matky sa otec mal. detí bude musieť starať o ňu, nakoľko ona vyžaduje celodennú starostlivosť zo strany svojho druhu. Ako sa sama vyjadrila, nemá mu kto s ňou pomôcť, pretože matka druhu má už vyšší vek a ich vzťahy sú výrazne narušené.“

Na otázku súdu, či v prípade zrušenia ústavnej starostlivosti sú matka a otec spôsobilí zabezpečiť mal. dieťaťu zodpovedne a riadne starostlivosť znalkyňa neodporučila návrat mal. dieťaťa do jeho pôvodnej rodiny, resp. prirodzeného prostredia.

Dňa 24.05.2016 bola súdu doručená aktuálna správa o pomeroch dieťaťa. V tejto správe kolízny opatrovník uviedol, že v priebehu mesiaca február 2016 a marec 2016 ich opakovane kontaktovala matka s prosbou o pomoc. Zdôvodňovala ju tým, že je imobilnejšia a nemá kto s ňou navštevovať lekára, nemá peniaze na lieky. Otec detí taktiež oznámil

.telefonicky ÚPSVaR, že sa o družku starať nebude, neprijme ju ani späť po ukončení hospitalizácie v Banskej Bystrici. Matka uviedla, že je slabá a máva výpadky pamäte po tom, čo ju resuscitovali na oddelení intenzívnej medicíny. Od poslednej správy podanej kolíznym opatrovníkom k tomuto konaniu nastala zmena na strane maloletého dieťaťa v tom, že interakcie dieťaťa so žiadateľkou o pestúnsku starostlivosť p. B. boli ukončené. Ukončili sa interakcie aj u súrodenca mal. B. a to u mal. L.. Interakčné pobyty

boli pozitívne ukončené. Psychológ detského domova odporúča zverenie mal. detí do náhradnej rodinnej starostlivosti p. S. B.. ÚPSVaR Prešov vydal dňa 25.04.2016 odporúčanie na realizáciu náhradnej rodinnej starostlivosti. Pani B. podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia na Okresný súd Humenné na zverenie detí do svojej starostlivosti, ktorému Okresný súd Humenné uznesením č. k.

19P/165/2016-26 zo dňa 16.5.2016 vyhovel. Zároveň podala návrh vo veci samej a to na zverenie mal. detí do pestúnskej starostlivosti, pričom toto konanie nie je ešte právoplatne ukončené. Na záver svojej správy kolízny opatrovník uviedol, že vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania a na rozhodnutie OS Humenné navrhol konanie vo veci zrušenia ústavnej starostlivosti začaté z úradnej povinnosti zastaviť.

Na pojednávaní konanom dňa 31.05.2016 otec mal. B. uviedol, že so znaleckým posudkom nesúhlasí, pretože podľa jeho názoru bol zmanipulovaný dopredu. Pokiaľ ide o zdravotný stav matky, je pravdou, že jej bolo doporučené celodenné opatrovatelstvo, vzhľadom na jej vážny zdravotný stav, avšak túto opatrovateľskú starostlivosť agentúrou jej nezabezpečil, pretože sa rozhodol, že sa o ňu postará sám.

Kolízny opatrovník na tomto pojednávaní uviedol, že dňa 30.05.2016 mu bolo oznámené Ľubovnianskou nemocnicou, že matka mal. B. bola deň predtým privezená rýchlou zdravotnou pomocou, ktorú si sama zavolala, zvracala krv a bola výrazne pod vplyvom alkoholu. Namerali jej skoro 3 promile alkoholu.

Podľa § 81 ods. 1 O.s.p. aj bez návrhu môže súd začať konanie vo veciach starostlivosti o maloletých, konanie o vyslovenie prípustnosti prevzatia alebo držania v ústave zdravotníckej starostlivosti, konanie o spôsobilosti na právne úkony, opatrovnícke konanie, konanie o vyhlásenie za mŕtveho, konanie o dedičstve a ďalšie konania, kde to pripúšťa zákon.

Podľa § 81 ods. 3 O.s.p. o začatí konania bez návrhu vydá súd uznesenie, ktoré doručí účastníkom do vlastných rúk, ak zákon neustanovuje inak.

Podľa § 81 ods. 4 O.s.p. na konania, ktoré možno začať i bez návrhu, sa vzťahujú ustanovenia prvej až štvrtej hlavy tejto časti, ak ďalej nie je ustanovené inak.

Podľa § 55 ods. 1 Zákona o rodine súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 2 Zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Súd z predložených správ kolízneho opatrovníka, z vypracovaných znaleckých posudkov ako aj z výpovedí účastníkov konania mal preukázané, že rodičia nedokážu plnohodnotne zabezpečiť každodennú osobnú starostlivosť o dieťa potrebnú pre uspokojovanie jeho potrieb. U rodičov aj naďalej pretrváva stav, keď správanie rodičov, teda rodinné prostredie, v ktorom by bolo mal. dieťa vychovávané by mohlo vážne narušiť psychický, fyzický vývin aj sociálny vývin u mal. B..

Podľa ustanovenia § 55 ods. 3 Zákona o rodine, jedným z dôvodov pre zrušenie ústavnej starostlivosti je to, že zanikli dôvody, pre ktoré bola táto starostlivosť nariadená. Dôvodom pre nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. B. bolo predovšetkým to, že rodičia nemajú vytvorené vhodné rodinné, sociálne podmienky pre jej výchovu a nie sú schopní im zabezpečovať osobnú starostlivosť.

Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že rodičia naďalej nemajú vytvorené vhodné rodinné a sociálne podmienky na zabezpečenie starostlivosti o mal. B.. Počas konania sa síce preukázalo, že došlo k zlepšeniu bytových podmienok rodičov, keď bol sčasti zakúpený nový nábytok, avšak ako už uviedol tunajší súd v uznesení č. k. 4P/45/2014-69 zo dňa 28.10.2014, nariadená ústavná starostlivosť nie je o bytových pomeroch, ale je o nevhodnom správaní sa rodičov mal. dieťaťa, o požívaní alkoholu, o vzájomných hádkach a násilí medzi nimi.

Čo sa týka rodinných a sociálnych podmienok rodiny, na základe vykonaného dokazovania je zrejmé, že nielenže nedošlo k ich zlepšeniu, ale dokonca sa tieto podmienky ešte zhoršili.

Ako vyplýva zo správ kolízneho opatrovníka, ako aj z prepúšťacích správ nemocníc, založených v spise, matka má opakované závažné zdravotné problémy, súvisiace s požívaním alkoholických nápojov. U matky tento vážny zdravotný stav dospel až do takého štádia, že koncom roka 2015 matka skolabovala a dokonca upadla do kómy, avšak lekári ju zachránili. K doterajším zdravotným problémom matky, ako napríklad cirhóza pečene pristúpili ďalšie zdravotné problémy, ako je zlyhávanie obličiek, sepsa brušnej dutiny a iné, čo dokonca viedlo k celkovému rozvratu vnútorného prostredia a bezprostrednému ohrozeniu jej života. Aj napriek deklarovaniu abstinencie u matky zo strany jej druha, ako aj jej samotnej, na základe predložených správ je zrejmé, že matka naďalej pokračuje v konzumácii alkoholu, aj napriek tej skutočnosti, že má vedomosť o tom, že ju to môže stať život. Aj napriek otcom predloženému znaleckému posudku MUDr. Lauka a správy MUDr. U. o tom, že matka pravdepodobne neužíva alkoholické nápoje, je podľa súdu zrejmé, že matka alkoholické nápoje požíva, čo vyplýva aj z úradného záznamu nachádzajúceho sa na čl. 278. Ďalej je potrebné uviesť, že matka je v takom zlom fyzickom stave, že sama potrebuje celodennú starostlivosť a nie je v jej silách, aby sa dokázala postarať o seba, nie to ešte o mal. B.. Pritom je dôležité poukázať na to, že vzhľadom na vek mal. B. (šesť rokov) je potrebná plnohodnotná starostlivosť zo strany matky, čo však v tomto prípade nie je možné. Samotná matka uviedla pred kolíznym opatrovníkom že nevládze, lebo je chorá a preto bude najlepšie, ak deti ostanú v detskom domove (čl. 210 spisu). K tomuto záveru dospela vo svojom znaleckom posudku aj znalkyňa, ktorá v tomto posudku vypracovanom pre účely tohto konania dospela k záveru, že matka nie je schopná už ani po fyzickej, ale čiastočne ani po osobnostnej stránke preferovať potreby a záujmy svojho maloletého dieťaťa. Vzhľadom na tieto skutočnosti je podľa súdu zrejmé, že matka nedokáže adekvátne zabezpečiť osobnú starostlivosť o mal. B. tak, aby bol zabezpečený jej zdravý fyzický a psychický vývin. Čo sa týka otca mal. B., ani u neho podľa názoru súdu nedošlo k takej zmene pomerov, ktoré by odôvodňovali zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. B. a jej vrátenie do prirodzeného prostredia. Otec naďalej pracuje ako fyzická osoba - podnikateľ na salaši, ktorý mu patrí. Ako vyplýva z dokazovania vykonaného v tomto konaní, otec sa málokedy zdržiava doma, prevažnú väčšinu času trávi na salaši, na ktorom aj prespáva. Zo správ kolízneho opatrovníka vyplýva vyššie uvedená skutočnosť aj tým, že málokedy sa ho podarilo kolíznemu opatrovníkovi nájsť doma, pričom počas tohto sociálneho šetrenia matka opakovane uvádzala, že otec sa doma takmer vôbec nezdržiava. Starostlivosť o domácnosť tak ostáva v plnej miere len na matke, napriek jej závažným zdravotným problémom. Tieto zdravotné problémy však otec mal. B. opakovane zľahčuje, hoci mu ich závažnosť musí byť zrejmá. Otec síce deklaroval to, že by sa vedel o mal. B. postarať v plnej miere, súd však k tomuto záveru nedospel, pretože si nevie predstaviť, ako by mohol otec zvládnuť starostlivosť o salaš s veľkým počtom zvierat a zároveň aj starostlivosť o mal. B.. V neposlednom rade je potrebné poukázať na to, že otec by sa mal starať aj o svoju družku, čo však ako vyplýva z predložených správ kolízneho opatrovníka nerobí. V takom prípade podľa súdu nie je možné, aby otec zvládal súčasne starostlivosť o salaš, družku, mal. B. a o domácnosť. Od otca zároveň nemožno očakávať, že by sa mal vzdať svojej živnosti, pretože má značné finančné záväzky aj voči svojim deťom z prvého manželstva. Podľa názoru súdu je zrejmé, že otec predpokladá to, že starostlivosť o mal. B., ako aj o domácnosť by zvládla matka mal. B., avšak to na základe vykonaného dokazovania nie je podľa názoru súdu v jej silách. Znalkyňa vo svojom znaleckom posudku ohľadom osoby otca dospela k záveru, že ten je síce aktuálne spôsobilý postarať sa o mal. B. po stránke vecnej, materiálnej, resp. finančnej, avšak nie po stránke emočnej. Ako ďalej udáva znalkyňa jeho enormné egoistické postoje vedú k uspokojovaniu len jeho individuálnych potrieb, nie potrieb svojich mal. detí. Taktiež uviedla, že vzhľadom k jeho osobnosti nie je možné s deťmi ako takými nadviazať a udržiavať citovo vrele, hlboké a intenzívne vzťahové väzby. Podľa názoru súdu práve vytvorenie týchto väzieb je vzhľadom na vek mal. B., ako aj nemožnosť jej poskytnutia zo strany matky kľúčové pre správny vývin mal. B.. Aj pri otcovi tak došla súdna znalkyňa k záveru, že ten nedokáže ani v základe uspokojiť vyššie, ale čiastočne ani základné potreby mal. dieťaťa. S týmto záverom súdnej znalkyne sa súd v plnej miere stotožnil. Zrušenie ústavnej starostlivosti u mal. B. a jej návrat do prirodzeného prostredia je podľa súdu vylúčený aj z toho dôvodu, že mal. B. bola spolu so svojím bratom mal. L. R. zverená do osobnej starostlivosti S. B. na základe uznesenia Okresného súdu Humenné č. k. 19P/165/2016-26 zo dňa 16.05.2016. Taktiež je potrebné uviesť, že na tomto súde prebieha aj konanie vo veci samej o zverenie mal. detí R. do pestúnskej starostlivosti.

Vzhľadom na vyššie uvedené tak dospel k záveru, že v tomto prípade nepominuli dôvody, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť u mal. B. tak, ako to predpokladá ustanovenie § 55 ods. 3 Zákona o rodine, preto nie je možné túto ústavnú starostlivosť u mal. B. zrušiť.

Konanie o zrušenie ústavnej starostlivosti bolo začaté bez návrhu podľa ustanovenia § 81 ods. 2 O.s.p. a súd však zistil, že stále nepominuli dôvody, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená, konanie teda netreba skončiť rozhodnutím vo veci (rozsudkom), ale súd môže v takom prípade konanie opäť uznesením zastaviť, pretože súdne rozhodnutie vo veci nie je potrebné. Vzhľadom na túto skutočnosť súd konanie zastavil.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na tunajšom súde v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.